

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้ทราบถึงวิธีดำเนินการวิจัย เรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกวิชา ในวิทยาลัยสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ในบทนี้จึงได้กล่าวถึง รายละเอียดของการวิจัยตามลำดับดังนี้ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกวิชาในวิทยาลัยสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกวิชาในวิทยาลัยสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 728 คน ซึ่งเป็นผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครู-อาจารย์ในวิทยาลัยสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 วิทยาลัย ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนวิทยาลัยทั้งหมด และจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

วิทยาลัย	ผู้อำนวยการ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	หัวหน้าคณะวิชา	หัวหน้าแผนกวิชา	ครู-อาจารย์	รวม
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	1	4	4	10	78	97
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	1	4	3	9	70	87
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมลออ	1	4	3	11	45	64
วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี	1	4	6	13	119	143
วิทยาลัยพัฒนการบางนา	1	4	6	12	84	107

วิทยาลัยพัฒนการเซตุน	1	4	6	12	91	114
วิทยาลัยอินทราชัย	1	4	5	5	41	56
วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุง เทพ	1	4	5	11	39	60
รวม	8	32	38	83	567	728

2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู-อาจารย์ จากทั้ง 8 วิทยาลัย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้จำนวนทั้งสิ้น 234 คน

3. วิธีสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (simple Random Sampling) โดยการจับสลากตามรายชื่อของครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่จริงในวิทยาลัยแต่ละแห่ง ซึ่งน่าจะเป็นตัวแทนของประชากรได้ เนื่องจากครู-อาจารย์ทุกคนต้องสังกัดในแผนกวิชาใดวิชาหนึ่ง และได้พบเห็นการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกวิชาของตน นอกจากนี้ทุกคนยังมีโอกาสถูกเลือกด้วยการกำหนดขนาดตัวอย่างของวิทยาลัยต่าง ๆ ใช้เทียบจำนวนเป็นอัตราส่วนของครูในแต่ละวิทยาลัยจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างรวม 234 คนได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์จากวิทยาลัยแต่ละแห่ง

วิทยาลัย	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี	32
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	29
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมลออ	19
วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี	49
วิทยาลัยพัฒนการบางนา	35
วิทยาลัยพัฒนการเซตุน	37
วิทยาลัยอินทราชัย	17
วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุง เทพ	16
รวม	234

รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งสิ้น 395 คน โดยแยกเป็น

กลุ่มผู้บริหาร	78	คน
กลุ่มหัวหน้าแผนกวิชา	83	คน
กลุ่มครู-อาจารย์	234	คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา สาขาหรือวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งทำหน้าที่ และหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย คำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended) มีจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกวิชา สร้างขึ้นโดยยึดถือหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าแผนกวิชาตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 คำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended) มีจำนวน 12 เรื่อง

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกวิชา สร้างขึ้นให้ครอบคลุม หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าแผนกวิชา คำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open-ended) มีจำนวน 12 เรื่อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากกรมอาชีวศึกษา และขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยให้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครูอาจารย์ในวิทยาลัยสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 แห่ง

2. ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือนำด้วยตนเองและบางส่วนทางไปรษณีย์ จำนวน 395 ฉบับ

จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มประชากรและตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับคืนและ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ใช้ในการวิจัยได้ จำนวน 302 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.46 ดังปรากฏรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืนมา และใช้ในการวิจัยได้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่ง	ได้รับคืนและสมบูรณ์	คิดเป็นร้อยละ
1. กลุ่มผู้บริหาร	78	54	69.23
2. กลุ่มหัวหน้าแผนกวิชา	83	65	78.31
3. กลุ่มครู-อาจารย์	234	183	78.21
รวม	395	302	76.46

การวิเคราะห์และ เสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และมีความสมบูรณ์ทั้งหมดแยกเป็น 3 กลุ่ม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายหัวข้อ ทั้งของกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มหัวหน้าแผนกวิชา และกลุ่มครู-อาจารย์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และ เสนอ ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกวิชา วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และ เสนอ ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ปัญหาการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกวิชา วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และ เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

การคำนวณค่าร้อยละ

วิธีการคำนวณหาค่าร้อยละของรายการต่าง ๆ จากคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม หาได้จากสูตร ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของผู้ตอบรายการนั้น}}{\text{ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} * 100$$

(ประคอง กรรณสูตร, 2528)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย